

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС (<i>Syllabus</i> = ОП + НП + РНПД + розклад + Викладач)		
<i>Група полів</i>	<i>Поле</i>	
Назва	– код у загальноуніверситетському класифікаторі (шифр спец. + рівень освіти {Б/М/А/Д} + шифр дисц. за ОП) + назва за ОП {посилання на місце у <i>Навчальному Плані</i> }	029БВБ 2.1. Риторика
	– перелік тем [питань], що розглядаються у дисципліні	Змістовий модуль 1. Історико-теоретичні аспекти риторики. Вступ. Риторика як теорія красномовства. Історичні витoki та розвиток риторики: традиції та сучасність. Красномовство у духовній культурі українського народу. Мовленнєва майстерність Г. Сковороди. Риторика в Києво-Могилянській академії. Діяльність Ф. Прокоповича. Роди і види сучасного красномовства. Змістовий модуль 2. Теорія та практика красномовства. Підготовка промови. Інвенція. Диспозиція. Елокуція. Меморія та акція. Стилi публічного виступу. Техніка дихання і техніка мовлення. Основи полемічного мистецтва Оратор і аудиторія.
	– перелік дисциплін, які є передумовою вивчення курсу	«Логіка», «Психологія», «Філософія», «Культурологія».
	– перелік дисциплін, для яких курс є передумовою	Курс є передумовою для вивчення низки дисциплін циклу загальної та професійної підготовки, а саме: Українська мова (за професійним спрямуванням).
	– очікуваний результат	Результати навчання з дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми (програмних результатів навчання) виявляються у сформованих у студентів здатностях щодо

абстрактного мислення, аналізу та синтезу; застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та професійної діяльності; спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; оволодіти навичками спілкування з аудиторією; риторично грамотно виголошувати промову; застосовувати комунікативні засоби впливу в умовах публічного мовлення.

Також вони виявляються у **знаннях** щодо забезпечення здатності працювати в умовах міжкультурної комунікації, зокрема читати фахову та спеціалізовану літературу, складати професійно орієнтовані тексти, спілкуватися іноземною мовою; здатності здійснювати аналіз та застосовувати різноманітні комунікаційні технології з метою цілеспрямованого впливу (зв'язки з громадськістю, рекламні, іміджеві тощо), а також комплексні комунікаційні технології (кризові, міжкультурні й інтеркультурні); здатності самостійно аналізувати текст документа щодо його змісту, правильно визначати комунікативну інтенцію, закладену в нього автором, редагувати тексти документів відповідно до норм чинного правопису та правил їх оформлення; релевантно оцінювати результативність та комунікативну ефективність документа; добирати та готувати необхідну інформацію для прийняття управлінського рішення,

а також уміннях застосовувати у професійній діяльності комунікаційні технології у соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології вебдизайну та вебмаркетингу; узагальнювати, аналізувати й синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням; знати, розуміти та застосовувати в практичній діяльності законодавчі й галузеві нормативні документи; здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань; бути відповідальним, забезпечувати ефективну співпрацю в команді; навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Місце курсу у НП	– [розподіл по семестрах]	Третій рік, осінній семестр
	– обсяг кредитів	Осінь – 3 кредити
	– тижневе навантаження (лекції + практична частина)	(2 – 2).
	– форма контролю	Диференційований залік.
Зміст курсу	– лекційний курс (тема розділу + питання для самост. роботи виділені жирним курсивом)	Тема 1. Вступ. Риторика як теорія красномовства. Питання до теми 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна. Предмет і завдання риторики. Красномовство як предмет риторики. Канали впливу на аудиторію: звуковий (лінгвістичний та паралінгвістичний) і візуальний (кінетичний). Соціальні функції риторики. Своєрідність риторики як комплексної й синтетичної науки. Значення риторики в житті людини. Закони і жанри риторики. <i>Слово животворяще, або про духовну природу слова.</i> Тема 2. Історичні витоки та розвиток риторики: традиції та сучасність. Питання до теми 2. Ораторське мистецтво у Стародавній Греції. Перші давньогрецькі оратори. Ораторство Демосфена. Сократ як майстер академічних бесід-діалогів. Платон як давньогрецький мислитель, засновник філософської школи. «Риторика» Аристотеля. Риторика в Римській імперії. Промови Цицерона. Оратор Гай Юлій Цезар. Педагогічна риторика Квінтіліана

Тема 3. Красномовство у духовній культурі українського народу.

Питання до теми 3.

Розвиток красномовства у період Київської Русі.

Риторика в Києво-Могилянській академії.

Діяльність Феофана Прокоповича.

Мовленнєва майстерність Григорія Сковороди

Іоанникій Галятовський – видатний оратор і богослов.

Василь Зеньковський – видатний філософ-оратор.

Тема 4. Роди і види сучасного красномовства.

Питання до теми 4.

Основні роди, види й жанри красномовства в залежності від мети й ситуації спілкування.

Ділова риторика.

Ділове спілкування і його види.

Закони сучасної риторики

Ораторське мистецтво в житті сучасної людини.

Тема 5. Підготовка промови

Питання до теми 5.

Загальна характеристика розділів риторики.

Інвенція.

Диспозиція.

Елокуція.

Меморія та акція.

Тема 6. Способи мовленнєвого впливу.

Питання до теми 6.

Способи та види мовленнєвих впливів: прямі й непрямі.

		Поняття про «чорну риторику». Логіка і паралогіка. <i>Логічні аспекти культури риторичної комунікації.</i> Тема 7. Основи полемічного мистецтва Питання до теми 7. Сутність полеміки. Принципи полеміки. Прийоми полеміки. <i>Дебати: традиції та риторичні навички.</i> Тема 8. Оратор і аудиторія. Питання до теми 8. Способи мовленнєвого впливу : прямі і непрямі форми. Логіка і паралогіка. <i>Імідж оратора крізь призму риторики.</i>
	– навчальна література	Базова 1. Абрамович С. Риторика та гомілетика. Чернівці, 1995. 175 с. 2. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології. Львів, 2000. 237 с. 5. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ, 2003. 264 с. 6. Кравець Л.В. Риторика від джерел до сучасності. Укр. мова і л-ра., 2000. №5. С.12-18. 7. Мацько Л.І. Лінгвістична риторика. Наука і сучасність. Київ, 1999. С. 24-30. 8. Сагач Г. М. Риторика. К., 2000. 348 с. 9. Сагач Г. М. Ділова риторика: Мистецтво риторичної комунікації. К., 2003. 216 с. Допоміжна 1. Аристотель. Поетика / Пер. Б. Тена. Київ, 1967. 136 с.

		2. Галятовський І. Ключ Розуміння. Київ, 1985. 189 с. 3. Платон. Діалоги. Київ, 1995. 349 с. 4. Плутарх. Порівняльні життєписи. Київ, 1991. 440 с. 5. Прокопович Ф. Про риторичне мистецтво // Ф. Прокопович. Філософські твори. Київ, 1979. Т. 1. 512 с. 6. Золотослів: Хрестоматія до курсу риторики / Упоряд. Г. М. Сагач. Київ, 1992. 158 с. 7. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування. Київ, 2000. 200 с. 8. Сагач Г. М. Слово животворяще. Київ, 2000. 568 с. 9. Чулінда Л. І. Риторична майстерність. Київ, 2000. 79 с. 10. Ткаченко Л. П. Сучасні аспекти дослідження риторики. Теорія і методика навчання: проблеми та пошуки: зб. наук. праць. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2019. Вип. 16. С. 120-131.
Координатори курсу	– ім'я + прізвище координатор {посилання на <i>Profile</i> }	Людмила Чередник, к. філол.н., доцент Олена Вдовіна, к. н. соц. комун., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства
	– ім'я + прізвище асистента координатора {посилання на <i>Profile</i> }	-
Розклад	– період вивчення (дата початку – дата завершення)	
	– тривалість (кількість тижнів)	15
	– тривалість (хв.)	80 хв.
	– аудиторія	Згідно з розкладом
Політика курсу	{посилання на загальні правила допуску та вивчення навчальних курсів на сторінці університету/інституту/факультету} (критерії оцінювання + складові підсумкової оцінки + тощо)	Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності). 1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

		- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, виконання практичних завдань, захист лабораторних робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – (70-100) балів. Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку дифзаліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни. 2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf), а також «Положення про семестровий контроль в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf.) Диференційованого заліку передбачає тестовий контроль.
Рекомендації до вивчення курсу	Загальні настанови та рекомендації щодо вивчення навчального курсу та підготовки до контрольних заходів	Для належного опанування дисципліною «Риторика» слід детально опрацювати базову літературу, засвоїти термінологічну базу, вивчити базові закони риторики з метою правильної побудови мовлення та формування уміння переконувати співрозмовника, оскільки володіння мистецтвом слова — одна з умов для досягнення успіху в майбутній професії. Варто також постійно ознайомлюватися з новітніми

		публікаціями в сторінках фахових наукових журналів, з-поміж яких «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» (http://journals.uran.ua/bdi) та ін.
Примітки		

- Примітки: 1. **РНПД** – робоча навчальна програма дисципліни.
2. **ОП** – освітня програма.
3. **НП** – навчальний план.